

Kohēzijas alianses (#CohesionAlliance) deklarācija par saliedētu, ilgtspējīgu un izturētspējīgu Eiropu

#CohesionAlliance (Kohēzijas aliansē) no jauna apliecina savu politisko pārliecību, ka kohēzijai Eiropā arī pēc Covid-19 jābūt vienai no Eiropas Savienības pamatvērtībām un nozīmīgam visu tās politikas virzienu un ieguldījumu mērķim. Covid-19 krīze ir parādījusi, ka tagad vairāk nekā jebkad ir vajadzīga solidaritāte, atbildība un kohēzija, lai nodrošinātu, ka **netiek aizmirsts neviens cilvēks un neviens reģions**.

Eiropas reģioni, pilsētas un pašvaldības neatkarīgi no to lieluma jau ir sniegušas iedzīvotājiem daudzus būtiskus pakalpojumus, piemēram, medicīnisko aprūpi un sociālo palīdzību. Tas ir bijis ļoti svarīgi, lai pārvarētu Covid-19 pandēmijas sekas, taču izmaksas ir bijušas milzīgas. Reģionālo un vietējo ieguldījumu iespējas tagad ir ievērojami samazinājušās.

Mēs vēlamies gādāt, lai dalībvalstis, reģioni, pilsētas un pašvaldības saņemtu spēcīgu ES finansiālo atbalstu. Covid-19 krīzē tie atrodas pirmajās rindās, un ir vajadzīgs ES 2021.–2027. gada budžeta un pēc pandēmijas atveseļošanas plāna atbalsts, lai palīdzētu tiem aizsargāt iedzīvotājus, atbalstīt vietējo ekonomiku, padarīt vietējās kopienas izturīgas pret krīzēm un veidot ilgtspējīgu nākotni. Pašreizējā ārkārtas situācija draud padziļināt nevienlīdzību starp dalībvalstīm un to iekšienē, tāpēc koordinētas un savlaicīgas ES rīcības neesamība tikai palielinās plaisu starp vairāk un mazāk attīstītām kopienām.

Gaidot, kad tiks pieņemts ES atveseļošanas plāns un daudzgadu finanšu shēma laikposmam pēc 2020. gada, mēs, #CohesionAlliance, vēlreiz apliecinām savus galvenos principus un aicinām visus Eiropas, valstu, reģionālā un vietējā līmeņa līderus — gan uzņēmējus, gan pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus — atbalstīt šo deklarāciju.

Mēs, #CohesionAlliance dalībnieki, paziņojam:

1. ES **daudzgadu finanšu shēma (DFS)** ir nozīmīgs instruments, ar ko veicināt kohēziju, konvergenci un konkurētspēju visu Eiropas Savienības iedzīvotāju labā neatkarīgi no viņu dzīvesvietas; ierosinātais **atveseļošanas plāns** būtu jāīsteno, pamatojoties uz augšupēju pieeju, kas ļauj izmantot dotācijas un finanšu instrumentu sviras efektu un ievērot partnerības principu;
2. **spēcīga, pārredzama un efektīva kohēzijas politika, kas ir pieejama visiem reģioniem, pilsētām un pašvaldībām neatkarīgi no to lieluma**, ir svarīga, lai izlīdzinātu atšķirīgos attīstības līmeņus, palīdzētu atgūties no Covid-19 krīzes un turpinātu īstenot nozīmīgus politikas pasākumus un uzdevumus, tādus kā Eiropas zaļais kurss, ilgtspējīgas attīstības mērķi, Eiropas sociālo tiesību pilārs un digitālā pārveide; uzmanība ir jāvelta gan pilsētu teritorijām, kas sekmē zaļo un digitālo pārveidi, gan arī tiem reģioniem, kuri pastāvīgi cieš no nelabvēlīgiem dabiskajiem vai demogrāfiskajiem apstākļiem;
3. kohēzijas mērķis ir jāatbalsta ar visām ES politikas jomām, lai **stiprinātu mūsu reģionu, pilsētu un pašvaldību izturētspēju neatkarīgi no to lieluma**, kā arī lai atjaunotu ekonomiku, veicinātu ilgtspēju un Savienības teritoriālo un sociālo struktūru; ierosinātā atveseļošanas plāna panākumi ir atkarīgi no pilnīgas reģionu, pilsētu un pašvaldību iesaistīšanās, jo veselības aprūpes pakalpojumu, sociālās aprūpes un izturētspējas jomā lielākā daļa kompetenču ir vietējā un/vai reģionālā līmeņa pārziņā;
4. tas, ka **dažiem ierosinātajiem kohēzijas politikas nostiprināšanas pasākumiem ir pagaidu raksturs, nedrīkst apdraudēt politikas ilgtermiņa pieeju**, un tai arī turpmāk jābūt **ieguldījumu politikai, kuras pamatu veido papildu resursi**, kas visā plānošanas periodā sedz visu reģionu vajadzības;
5. lai ne tikai sasniegtu kohēzijas politikas mērķus, bet arī izstrādātu nacionālos atveseļošanas un izturētspējas plānus, izšķirošs faktors ir tādi principi kā **partnerība, daudzlīmeņu pārvaldība un teritoriāla pieeja, kā arī sociālekonomisko partneru iesaistīšana kohēzijas politikas izstrādē un īstenošanā**; vietējās un reģionālās pašvaldības vislabāk var novērtēt nepieciešamību pēc teritoriāla līmeņa ieguldījumiem, un tās ir pilntiesīgi jāiesaista lēmumu pieņemšanā gan par ieguldījumu (pār)plānošanu saistībā ar instrumentu *REACT-EU*, gan arī par Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanu;

6. nesenie pasākumi, kuru mērķis ir palielināt kohēzijas politikas elastību un to vēl vairāk vienkāršot, būtu jā saglabā kā daļa no krīzes mehānisma un jāatjauno nākamajā plānošanas periodā tikai jaunas krīzes gadījumā. Ilgtspējīgai pilsētu attīstībai paredzētais minimālais piešķirums kā būtisks ieguldījums nākotnē noturīgāku pilsētu veidošanā ir jā saglabā arī turpmāk. **Kohēzijas politikas vienkāršošana un jaunais instruments Next Generation EU būs izšķiroši** atveseļošanas faktori, taču tie nedrīkst novest pie lielākas centralizācijas;
7. ir ļoti svarīgi, lai atveseļošanas instrumenti, kurus izmantos Covid-19 krīzes ekonomiskās un sociālās ietekmes pārvarēšanai, stiprinātu kohēzijas politiku, **būtu saskaņots papildinājums struktūrfondiem, ES konkurences politikai un citām ES finansējuma programmām** un nekādā veidā nesamazinātu kohēzijas atbalstu, kas sākotnēji bija paredzēts visām dalībvalstīm un reģioniem;
8. ar spēcīgāku **Eiropas teritoriālo sadarbību** ir jāpalīdz iedzīvotājiem, kopienām un uzņēmumiem, tai jāsasniedzas pāri robežām un jāpalīdz pārvarēt krīzes kaitīgās sekas, kā arī paātrināt ekonomikas atveseļošanu. Pašreizējām un jaunajām ES programmām, piemēram, jaunajam instrumentam, kas paredzēts starpreģionālajām investīcijām inovācijā, būs izšķiroša nozīme, lai, pamatojoties uz pārdomātas specializācijas stratēģijām, atbalstītu Eiropas rūpniecības un inovācijas vērtību ķēžu attīstību; šajā sakarā ir jāatjauno **Eiropas pārrobežu mehānisms**;
9. lai reaģētu uz pašreizējo krīzi un sagatavotu **ilgtermiņa attīstības stratēģijas**, ir laikus jāuzsāk **2021.–2027. gada kohēzijas politikas programmas**, un **2014.–2020. gada programmu pakāpeniska pabeigšana ir jāpagarina**; kavēšanās gadījumā jāparedz pārejas noteikumi un papildu līdzekļi, lai starp abiem plānošanas periodiem nepieļautu finansējuma pārtraukšanu;
10. ES un dalībvalstu vadītāji tiek mudināti **uzņemties atbildību pret iedzīvotājiem un vienoties par nākamo daudzgadu finanšu shēmu un atveseļošanas stratēģiju**, lai nodrošinātu kohēzijas politikas programmu savlaicīgu uzsākšanu no **2021. gada 1. janvāra**.